

Kmetijski list

Glasiło „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.

Naročnina:

obseletno K 15.—
palletno » 8.—
Posamezna številka 40 v

Kmet, pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!

Inserati:

1 mm inseratnega stolpca stane za:
male oglase K — 30
uradne razglase » 1.50
reklamo » 2.—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Miklošičevi cesti št. 16.

Samostojni kmetje duhovščini.

Naše stranke nismo osnovali in je ne snujemo nepremišljeno za kratek čas. Kot kmetje se zavedamo položaja. Z ustanavljanjem države si moramo ustvarjati svoj položaj. To moremo doseči samo z organizacijo neodvisnih kmetov — sinov dežele. Naš cilj je: dežela deželanom! Dežela je kmetška. Kmet bodi gospodar dežele, ki je ne pustimo v oblasti meščanske gospode in tudi ne tiste, ki živi med nami zaradi nas. Dežele tudi ne pripustimo organiziranemu industrialnemu delavstvu, ki hoče uvesti diktat nad deželo, nad kmetom. Zavedajoči se svoje velike

naloge, stremimo za ustvaritvijo reda in miru na deželi. Mir in red na deželi bi bila ustvarjena takoj, ko bi naša duhovščina, ki med nami živi na deželi, opustila politiko svoje izživele se stranke in se prilagodila našemu poštenemu stremljenju. Spoštovana bi bila sploh, ne pa samo od nerazsodnih, plašnih ljudi. V svesti si tega, smo si zaželeli miru in reda na deželi, ker le tako je mogoče smotreno delo za ureditev narodnega gospodarstva. Da se prepreči nove preobrate v deželi in državi, je bila izročena od nas nastopna

Poslanica slovenskima škofoma,

sestavljena ob priliki velikega kmečkega tabora „Samostojne kmetijske stranke“, ki je bil dne 23. novembra 1919. v Ljubljani, ter izročena po deputaciji dne 23. novembra 1919. ljubljanskemu in dne 25. novembra 1919. mariborskemu škofu.

Prevzvišeni vladika!

Kot verni katoličani se čutimo slovenski kmetje težko prizadete od strani naše častite duhovščine vsled strastnih napadov na „Samostojno kmetijsko stranko za Slovenijo“.

Vsled novo nastalih razmer ni nič naravnjše in potrebnejše, bodisi za kmeta kot za državo, kakor neodvisna, samostojna kmetška politična organizacija. Mi kmetje uvidevamo sedanjí položaj v državi in pokret ljudstev v zunanem svetu. Tok časa je privedel ljudstva do tega, da se otrsajo nadvlade posameznikov iz takomenovanih boljših slojev.

Posebno moč in oblast pridobiva danes delavski stan. Zahteve organiziranega delavstva pa gredo že predaleč, ker hoče izboljševati svoj položaj na račun drugega delavnega stanu, t. j. kmeta.

Naša Jugoslavija je kmetška država in vendar se v njej čim dalje bolj uveljavlja delavski internacionalni stan kot diktator in gospodar. Teh sta se ustrašili naši stari, izživele politični stranki, VLS. in JDS., kateri socialni demokraciji popuščata in jo takorekoč indirektno podpirata. V tem uvidimo mi kmetje dejstvo, da ob vsaki najmanjši priliki kakih političnih neredov lahko v Jugoslaviji doživimo res pravi diktat organiziranega delavstva.

Tega kmetje ne dovolimo! Zato se tudi mi stanovsko organiziramo, da se tako postavimo proti nasilju proletarijatskega diktata in mu zakličemo: „Stoj, tudi mi smo delavci, a nečemo biti tvoji sužnji, kakor je ruski kmet!“

Hočemo in moremo se sami vladati! Kakor drugim stanovom, tako gre tudi našemu pravica in enaka oblast za vlado nad samim seboj.

To uvidimo kmetje, ustanovitelji „Samostojne kmetijske stranke“ in vse naše kmetško ljudstvo. Le ta stranka more preprečiti, da ne odpade velik del kmetškega ljudstva socialni demokraciji. Ljudstvo, ki je bilo pet let preganjano

po svetovni vojni in je bilo v vsej svoji vzgoji varano, noče biti več samo slepo poslušno, hoče videti in vedeti, kaj in kako se o njem v politiki sklepa.

Pa tudi v verskem oziru je „Samostojna kmetijska stranka“ potrebna kot posredovalna stranka reda. Naša stranka nima namena delati izključno le za svoj stan, marveč tudi za vero, dom in državo.

To bi morala uvideti tudi naša častita duhovščina. Ne smela nam bi podtikati botrstva, kakršnega v resnici ni. Morala bi se na nas nslanjati, ne pa nas krivo predstavljati kot brezverce. Mi smo uverjeni, da tako postopanje in neupravičeno podtikanje navsezadnje največ škodujeta veri sami in tako postopanje tudi iz verskega stališča obsojamo. Ali hočete, da naj bodo vsi oni, ki niso v VLS., res brezverci? V VLS. (kakor tudi v JDS.) bo število vedno manjše; kdo pa bo potem še veren? Mi smo postavili našo stranko na versko, krščansko podlago in hočemo, da tudi taka ostane in zato ne dopuščamo, da bi kdo zato, da bi kako politično stranko obdržal še pri življenju — vero na umazan način izkoriščal v politične svrhe.

Na Vašo Prevzvišenost apeliramo, da o nas dobro sodite in naročite častiti duhovščini, naj bo zmerna, naj nas ne žali in ne izziva. Na naši strani so takoj vsi kmetje, ko so poučeni. Zalostno bi bilo, ako bi hotela častita duhovščina z nami bojevati boj do najsikrajnejšega. Uspehi, četudi bi jih morda kaj dosegla, ne bodo trajni, veri pa bi tak boj silno škodoval.

To smo se čutili dolžne sporočiti Vam, prevzvišeni, v pojasnilo in opomin ob pravem času. Ako se ne bo hotelo poslušati in vpoštovati našega resnega glasu, odklanjamo za vse, kar pride, vsakršno odgovornost.

V imenu slovenskih kmetov
vodstvo „Samostojne kmetijske stranke“.

Nova vlada v Beogradu.

Sad nesposobnosti sedanjega vladnega sistema in takozvanega zasilnega parlamenta osebno mi delajoči krogi našega troimenega naroda bridko občutimo.

Dosedanje vlade se niso popolnoma nič ozirale na nas kmete in obrtnike, ki smo duša vsega gospodarskega življa države. Tepejo se venomer med seboj za ministrske in druge stole, a ne pomislijo, kaj s tem državi kot taki na znotraj, posebno pa še na zunaj škodujejo. Pa kaj vse to, samo da zadoste strankarskim strastem!

Imamo novo vlado, tako v Beogradu, kakor po vseh pokrajinah. Novim možem kličemo: krenite na pravo pot državnosti in gospodarstva! Preživeli smo že marsikatero krizo. Tokrat se naša „Samostojna kmetijska stranka“ prvič pokaže s svojim vplivom. Pod pritiskom naših zahtev, da se mora tudi s kmeti računati in jim dati priliko za sodelovanje pri vladanju, je poslala SLS. svoje tri ministre v novo vlado. Tako je postal minister za kmetijstvo kmetovalec Roškar, katerega je stranka, ki ga je danes postavila za svojega ministra, poslala kot baje „nesposobnega“ iz Beograda lansko leto domov in na njegovo mesto poklicala bolj „kunšnega“ gospoda. Pozdravljamo ministra Roškarja v novi vladi kot zastopnika kmetov, kateremu zaupamo v nadi, da se ne bo dal več speljati na polzko strankarsko pot.

Slovenci smo dobili tudi ministrstvo za verstvo in ministrstvo za železnice. Ministrstvo za brambo sv. vere je prevzel zdravnik dr. Jankovič, ministrstvo za železnice pa duhovnik dr. Korošec. Ne vemo, kako bo to šlo, — ko bo vero branil posvetni doktor, železnice pa vodil duhovnik.

Zahtevamo od nove vlade pravično in uspešno delovanje v prid države.

Neustrašeno naprej!

V „Samostojni kmetijski stranki“ smo združeni neodvisni samostojni člani. Vendar se zapazi v naših vrstah tupatam neka plahost pred ljudmi, ki niso samostojni. Oblast nad samostojnimi kmeti, ki smo svoji gospodarji, hočejo imeti nesamostojni, odvisni ljudje.

Sramota za samostojnega kmeta, ki se ustraši agitatorja druge stranke, ki ni svoboden in sam svoj gospodar, ampak le prisiljen agitator na ukaz svojih gospodarjev. Torej takih ljudi, ki morajo proti lastnemu prepričanju delovati proti naši stranki, se boš ti, samostojen kmet, strašil?! Naše delo je započeto premišljeno za bodočnost, za novo dobo v državi.

Ne smemo se torej strašiti prav nikakih ovir, ki se nam stavijo na pot do našega cilja. Mi moramo neustrašeno naprej!

Zdaj se je zopet spreminila vlada v Beogradu in v Ljubljani. V Sloveniji so prišli do vlade

klerikalci. To naše ljudi nekako plaši, češ, klerikalci so nasilni, maščevalni in najhujši sovražniki „Samostojne kmetijske stranke“. To je res! Klerikalna stranka ima svojo moč na deželi. Mi pa hočemo deželo vzeti. S tem bo klerikalna stranka izginila. Mi se ne smemo strašiti nikakega nasilja, mi imamo toliko moči, da lahko dvignemo deželo samih zavednih kmetov. Držimo se discipline in reda ter storimo vedno in povsod svojo dolžnost.

Vlade, ki so sedaj, se same postavljajo. Pripravljamo se za državnozbornske volitve, da bomo mogli pri njih z ljudmi, ki nas hočejo vladati proti naši volji, pošteno obračunati. En uspeh je naša stranka že dosegla. Klerikalna stranka je postavila za ministra kmeta Rožkarja, ki ga je ob preobratu poslala domov iz Beograda in ga žalila, ker je bil kmet. Zdaj ga je spravila na površje zaradi tega, ker se je bala, da bi k nam prestopil in potegnil s seboj še nezavedne kmete.

Valutno vprašanje in nova vlada.

Uverjen sem, da je padel marsikom, ki se boji za svoje kronce, težek kamen s srca, ko je zvedel, da je demokratsko-socialistična vlada odstopila. Kot pristasi SKS, sicer po njej ne bomo pretakali solz, čeravno nimamo nikakšnega povoda, udajati se rožnim pričakovanjem glede nove vlade in naj se že sestavi le-ta tako ali tako.

V politične čudeže kot resni tvojce ne verujemo, najmanj pa v čudeže v valutnem vprašanju. Saj je celo „Slovenec“ izjemoma enkrat odkritosrčen ter priznava, da se v pogledu valutne reforme ne bo dalo mnogo več „popraviti“. — Seveda pristavlja, da vsled tega ne, ker je demokratsko-socialistična vlada šla za 14 dni prepozno. No, stvar „Slovenčevih“ čitateljev je, če bodo to tudi hoteli verjeti.

Mi ne verujemo. Ne znabiti iz ključovalnosti, kajti iz takega važnega vprašanja bi se nikdar ne smel delati politicum, ampak ne verujemo, ker vemo, da gospodje okoli „Slovenca“ sami niso nikdar resno verovali v ugodno rešitev valutnega vprašanja in da je bilo vse, kar so z izrazom ogorčenja pisali o valutnem vprašanju, samo pesek v oči ljudstvu.

Ne, nočemo sumničiti, priti hočemo z dokazi. Ko je prišel dr. Korošec po svojem izstopu iz vlade v Slovenijo, je svojim prijateljem povsod nasvetoval, naj si nakupijo dinarjev, če imajo odvisnih kron. Ljubljanska združna zveza je naložila svoje razpoložljivo premoženje v dinarje. Gotovo so ji sledili tudi drugi zavodi in zasebniki; nasvet tako uglednega politika, kakor je dr. Korošec, je pač vedno nekaj vreden...

Dr. Korošec je bil torej že takrat prepričan, da bo pri zamenjavi relacija v v najboljšem slučaju 1:4, kajti sicer bi ne bil nasvetoval nakupa dinarjev po tečaju K 3-50; saj je hotel svojim prijateljem vendar nakloniti dobiček. Bržkone pa si je predstavljal še veliko neugodnejše razmerje. To je razvidno tudi iz navodila, ki so ga dobile posojilnice od „zveze“ povodom markiranja kron. V izplačanje 20% nih priznanc se namreč ni verovalo, ali z drugimi besedami: klerikalci so s tem računali, da bo relacija v najugodnejšem slučaju 1:4,8.

Kaj drugega je pa tudi bilo težko pričakovati. Posestniki dinarjev so se upravičeno sklicevali na tečaj na beogradski borzi. Res je, da je bil ta kurz umetno napravljen. Tega pa so skrivi denarni zavodi iz kronskega ozemlja. Ker so imele na razpolago več sredstev in v ozadju skoroda vsa gospodarsko silo Jugoslavije, bi ne bilo hrvatskim in slovenskim bankam težko postopati z dinarjem na svojih trgih slično, kakor so delale srbske banke s krono. Toda to se ni zgodilo, temveč naše banke so pridno kupovale dinarje in tako pomagale dvigati dinarski kurz.

In kaj je ukrenil „Jugoslovaški klub“ in njegov vodja dr. Korošec v prilog jugoslovaške kronice? Če izvzamemo papirnati protest, ki ga noben otrok ni smatral za resnega (ker se mu je poznalo, da je bil namenjen bolj volilcem nego vladi), moramo reči, da ni ganil niti z mezinem. Nasprotno: pomagal je v Beogradu ubijati jugoslovaško krono s tem, da je nasvetoval nakup dinarjev.

Kako borne in nestvarne so bile razprave po naših dnevnikih o valutnem vprašanju! Jugoslovani nimamo finančnikov. Srbi jih sicer imajo, a ti so Srbi! Ne kazite s prsti na nas: „Glejte jih, separatistov!“ Naša javnost je že zadosti zrela, da prenese tudi kako resnico. Z brati Srbi imamo sicer mnogo skupnih interesov, toda v valutnem vprašanju se naše koristi ne krijejo s srbskimi; zato bi bilo treba skupnega nastopa vseh zastopnikov kronskega ozemlja. Pogrejte Srbi! Ti vedo, kaj hočejo in naj so demokrati ali radikalci. Če gre za skupne srbske interese, se bodo gotovo našli in med drjem. Nancicem in drjem. Veljkovicem ni venke razlike...

Kako žalostno sliko pa nudijo naši politiki! Vedno iščejo to, kar jih loči, ne najdejo pa tega, kar bi jih moralo družiti. V borbi za korita se urivajo raznim srbskim skupinam ter pozabljajo na življenske potrebscine ljudskih milijonov, ki bi jih morali zastopati. Če gre v katerem vprašanju za ljudske interese, gre to v valutnem vprašanju. Kmetje in delavci posedujejo kronice; kapitalisti pa blago, tuje valute in — dinarje.

Bil je čas, ko bi se dalo v valutnem vprašanju nekaj doseči. — S parlamentom? Kaj še! Radikalci bi ga bili razbili in potem gerje tebi, jadransko vprašanje! Dokler je imel še priliko, bi bil moral dr. Korošec vstopiti v vlado ter pomnožiti z glasovi svojega kluba zagovornike kronice. Toda, če ste to od njega pričakovali, ga pač slabo poznate. Dr. Korošec bi se naj zameril radikalcem, ki so najljutejši sovražniki naše kronice? Ali ne veste, da je dr. Korošec v prvi vrsti strankar, potem dolgo nič, potem šele ljudski zastopnik? Kajsi je organiziral opozicijo in rajši je nasvetoval nakup dinarjev, namesto da bi skušal rešiti krono...

Klerikalci vobče niso vajeni resnega dela, njim gre v prvi vrsti za politično moč. Tudi dr. Korošec ne dela v tem pogledu izjeme. Iz avstrijske šole je in navajen je razdirati in ne graditi. Demokratom in socialistom se vsaj ne sme odrekati priznanja, da so se za našo krono pošteno potegovali, čeravno niso napram drju. Veljkovicu v neenakem boju dosegli zaseljenih uspehov. Vloga „Slovenske ljudske stranke“ pa je bila dosedaj v valutnem vprašanju popolnoma negativna.

Demokratsko-socialistična vlada je šla. Gotovo se bo sedaj izpolnila drju. Korošcu srčna želja, da pride zopet na vlado. Takrat nam bo pokazal, kaj da zna. Dosedaj je imel pravico do kritike, odslej pa bo imel dolžnost, da popravi, kar se še popraviti da. Nismo otroci in ne bomo zahtevali nemogoče izmene 1:1. Zahtevamo pa, da je naša bodoča novčanica identična s krono ter da se odkupijo stari bančni dinarji 1:4. To se namreč danes še da doseči, čeravno so dvolični kronske-dinarski bankovci že natisnjeni in se je z zamenjavo že pričelo.

Pri popraviti rešitve valutnega vprašanja naj drju. Korošca nikari ne moti njegov divji zakon z radikalci, ki si žele še čisto drugačne rešitve kakor nam jo je hotel napruti dr. Veljkovič... Klerikalci si naj bodo v svesti, da se volitve ne dajo dolgo več zavlačevati in da se bliža čas, ko homo neizprosno pometali z vsemi, ki v najresnejšem času napram narodu niso izpolnili svoje dolžnosti. J. S. ml.

Kdo naj dopisuje v „Kmetijski list“?

(Fran Zihlerl.)

Dopisuje naj vsak naš ud, ki zna le količkaj zdravo misliti in pero držati. Mnogo poučnega, praktičnega, koristnega in zabavnega bi se spravilo na ta način med trpeče ljudstvo, oziroma v javnost, in ljudje bi se začeli zavédati svojega težkega, a častnega stanu. Delavno ljudstvo sme le tedaj pričakovati boljših časov, če svoje mnenje, svoje izkušnje in svoje trpljenje gotovim krogom potom časopisja razloži in jim v brk pove, da ni več voljno delati tlake, se pustiti zasluževati, podcenjevati, izkoriščati in tlačiti, marveč da ima tudi pravico svobodno in udobno živeti in se samostojno voditi. Pa ne samo to. Kmet in njega sovrstnik bi se z dopisovanjem tudi politično in gospodarsko izobraževala in izpopolnjevala, dajala bi s svojimi nazori in nasveti tudi tovarišem drugih krajev pouk, razvedrilo in veselje do Jela in vztrajnosti, da bi

postali na svoj stan in svoje delo ponosni in neustrašivi. Kmetje, kje najdete lepšo priliko za obelodanjenje svojih dopisov, oziroma teženj, nasvetov in nazorov kot ravno v našem priljubljenem „Kmetijskem listu“, ki ga moramo smatrati za izključno svojo last? Marsikdo izmed razumnějšíh in starejših kmetovalcev je dosegel v dobi svojega gospodarstva tako imenitne izkušnje, da bi pri drugih podjetjih zaslužil ime iznajditelja. Zakaj bi naj ta njegova iznajdba koristila samo njemu, ne pa tudi drugim?

Seveda se bo marsikdo izgovarjal, da ima vsled dela pretrde roke. No, temu pritrdim. Toda ima pa mogoče razum gibčnejši in ostrejši in mogoče nadarjene otroke. Naj torej svoje misli narekuje otrokom, ki naj jih spišejo; opililo pa bo take dopise rade volje uredništvo. Izgovor, da nimamo časa, pa v sedanji zimski dobi tudi ne drži. Toliko časa se v dolgih zimskih večerih že dobi, da se v korist sebi in svojim tovarišem-sotrpinom nekaj vrstic napiše. Pa to še ni vse! Z dopisovanjem si bistrimo um, si pridobivamo zanimanje, znanje in izobrazbo; pridemo k spoznanju, da se nismo v šoli učili zastoj slovnic, da je šola najboljši pripomoček k blagostanju in da kmet brez izobrazbe in splošnega znanja nima niti obstanka, niti prihodnosti. — Dragi tovariši-kmetje in drugi poljedelci! Vzemite pero v roke in napišite že sedaj v zimski dobi toliko člankov za naš „Kmetijski list“, da bo imel urednik skozi vse poletje dovolj poučnega in zabavnega gradiva iz izkušenih in pristnih kmetov. Marsikdo ve tudi kako dobro smešnico povedati in tudi take stvari so dobrodošle. Nikdo naj se ne sramuje obelodaniti svoje izkušnje, nazore ali nasvete v našem časopisu. Vsi stanovni imajo ljudi iz svoje srede, ki njihove stanovske težnje, koristi, pravice in zahteve potom časopisja javno razmotrivajo — le kmet in kmetijski delavec sta v tem oziru v svojo veliko škodo zaostala za vsemi drugimi stanovni. Do sedaj smo bili navajeni, da so nam ljudje drugih stanov, ki niso imeli niti pojma o kmetovskih težnjah, naše zadeve in zahteve — največkrat nam v škodo — opisovali ter s tem naš stan zastavljali in izkoriščevali. Da se temu za naprej odpomore, zgrabimo za pero in napišimo našim dosedanjim dopisovalcem-izkoriščevalcem v slovo, da mi naše težnje, naše izkušnje in naše zahteve najbolje in najpravičneje sami in če je potreba, s pomočjo naših strokovnjakov opišemo in obelodanimo. Ti, dragi sotrpini, pa „misli in delaj pošteno“ in „ne boj se nepoštenih“!

Kmečki zmaj.

Prebudil se je kmečki zmaj! Ni čakal na kralja Matjaža, ker on še vedno spi. Zdrnilo ga je bobnenje stotisoč topov, vojni krik, morje solza vdov in sirot, beda, lakota, zaničevanje in suženstvo njegovih sotrpinov, tovarišev kmetov. Veliko in veličastno je njegovo vstajenje. Že se zbira samostojna kmečka armada, že se zbirajo vojščaki, ki se znajo boriti in, če treba, tudi umreti za svoje stanovske pravice le pod kmečkim praporjem, na katerem stoji zapisano: Le vkup, le vkup, uboga gmajna! V boj za Staro Pravdo!

Zmaj kliče vse kmete, hajtarije in kmečke delavce, ki nočejo biti več sužnji gospode, ki nočejo biti več izdajalci svojega stanu. Za svoje oficirje in četovodje je postavil ljudi, ki so le kmečkega poklica in kmečkega stanu. Priglašajo se pa tudi kot člani-vojščaki naši obrtniki, katere tudi radovoljno in brez izjeme jemlje v svojo armado. Izdelan je že lo pičice bojni načrt za njegov zmagoslaven pohod širom naše mlade, bogate in lepe Jugoslavije. Zaveda se z junaško gotovostjo, da bo kmečka armada, vredna potomka svojih kmečkih pračedov, ki so dali pred stoletjem za kmečko stvar, za svoj kmečki stan, drago življenje, sedaj tudi zmagala. Ali greh bi bil na kmečki armadi, ako bi zvitega in prekanjenega sovražnika podcenjevali, kajti oholi, vladoželjni, pohlepni in nenasitni sovražnik, v katerega vrstah so žalibog le kot zaslepljeni podrepniki večinoma naši sotrpini-kmetje, je še močan. Za temi našimi obžalovanja vrednimi starokopitnimi sotrpini stoji vsa bogata milijonarska in verižniško nenasitna gospoda. Gosposki in verižniški denar, zasebni in posojilniški, bo ob času volitev po načinu, prokletem po Judežu

Iškarjotu, skušal premotiti edinole nas kmete! Čuvajte se, ker prokletstvo tudi v tem slučaju ne bo zaostalo. V tem bratomornem, kmetskem boju bi podlegel edinole kmet, oziroma kmečki stan. Komu v prid? In uresničiti bi se pregovor: Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima. Usodepolne posledice, ki bodo zadele vse kmete, kakor tudi tiste zaslepljene, ki hočejo še vedno, da jih vodijo in vladajo drugi stanovi in tudi tiste, ki se hočejo sami voditi, bi bile strašne za ves kmečki stan. Prišli bi še hujši časi, kakor so bili med svetovno vojsko. Propadlo bi gospodarstvo, propadla bi država. Kličemo vam, gospoda: ako vam je kaj za naš stanovski in državni obstoj, pustite nas v miru in ne ščuvajte nas med seboj!

Povedano vam naj bo ob tej priliki, da se bo kmet vseeno prej ali slej organiziral! Potem pa gorje vam, gospoda!

Kmetje! Bliža se boj, bodite pripravljeni! Stisnite si bratsko žuljave roke in odpustite si medsebojna otroškosmešna obrekovanja: ti si liberallec, ti si klerikalec. Začetek je narejen, z dobro, trdno voljo in nesebičnim skupnim nastopom pa dosežemo zmago našega kmeta, dosedaj vkljenjenega v verige in v zasmeh drugim stanovom. Le vkup, le vkup, uboga gmajna!

Kmečki sin iz Dolenjskega.

Strankine vesti.

Komur grozi še neupravičena kazen iz prejšnje avstrijske dobe, naj zadevo natančno opiše in navede priče ter vse to javi našemu ljubljanskemu tajništvu, ki bo skušalo doseči pomilostitev, ako je zadeva res taka, da je ogroženi takorekoč žrtev nekdanjega nemškega nacionalizma ali pa nezmožnega avstrijskega birokratizma.

Celjskemu tajništvu SKS. (Celje, Matije Gubca ulica št. 10, nasproti davkarji) naznanjajte vse shode, ki se naj vrše na Stajerskem. Vsak novo ustanovljeni krajevni odbor SKS. in natančni naslov načelnika javite (Stajerci) vselej takoj po ustanovitvi našima tajništvoma v Celju kakor tudi v Ljubljani.

Naši shodi in sestanki.

Velik javen shod

„Samostojne kmetijske stranke“ bo za kostanjeviški okraj v nedeljo dne 29. t. m. ob osmih dopoldne v Kostanjevici na trgu. Na shod se vabijo s tem vse krajevne organizacije sosednjih občin.

(V Krški vasi,) oziroma pri g. Fr. Bukovcu v Velikih Malencah, bo v nedeljo dne 7. marca ob dveh popoldne shod krajevnega odbora SKS.

(Na Igu pri Ljubljani) je bil dne 8. t. m. sijajno obiskan shod SKS. Govorila sta kmeta Kušar in Remškar in domačin Iv. Senk. Vse tri govornike je ljudstvo pazno poslušalo in jim glasno pritrdjevalo.

(Ihan pri Domžalah.) Dne 22. t. m. je bil tu shod naše stranke, ki je vključil silni agitaciji tukajšnjega voditelja „Kmečke zveze“, g. župnika, izvrstno uspel. Zadnji dan pred shodom so z grožnjo prisilili našega zavednega pristaša, da nam je odpovedal prostor, namenjen za zborovanje, ker sicer bi mu ne dovolili ti klerikalni magnatje koncesije za izvrševanje trgovine, za katero je imel ravno vloženo prošnjo. Vključil temu nas to ni motilo. Zborovali smo na dvorišču posestnika v bližini, ki nam je z veseljem dal prostor na razpolago. Ta shod je bil jasen dokaz olike in dostojnosti naših nasprotnikov, s čimer se znajo tako ponášati. Bil je pa tudi živa

priča, kaj smo in kakšni moramo biti samostojni, zavedni kmetovalci, katere nam nasprotno časopisje tako blati in stavi med vrste samih pretepačev, pijancev in razbojnikov. Malo pred zborovanjem se je zbralo kakih 20 žensk in nekaj daleč znanih vročekrvnežev pod vodstvom tamošnjega g. župnika, da bi tako med zborovanjem navalili na nas in nam zborovanje preprečili. Ko je došli govornik tovariš Marinko, posestnik iz Dobrove, to opazil, je šel do g. župnika in ga prijateljsko povabil, kakor tudi vse navzoče, naj se zborovanja udeleže. Obljubil jim je tudi, da dobi po zborovanju, ako se bodo dostojno vedli, vsakdo izmed njih prosto besedo. Mi zavedni kmetovalci s poštenimi nameni in cilji hočemo, da ljudstvo res tudi resnico spozna in se le iste oklene. To pa je mogoče le, če ljudstvo samo s svojim treznim razumom prevzame vlogo sodnika. G. župnik je to tudi obljubil. Izkazalo pa se je pozneje, da on ni zmožen držati dane besede, kakor tudi ne zmožen in voljan krotiti svoje slepo nahujskane, politično nerazsodne pristaše. Motili so vsled tega neprestano tovariša kmeta, ki je prevzel nalogo, v prvi vrsti ljudstvu razložiti cilje naše stranke, motili so ga z neslanimi opazkami. Posebno pa jih je razburil nastop govornika Marinkota, ki je v skoro uro trajajočem govoru res odločno, stvarno in temeljito odkril vso nagoto teh dosedanjih kmetovih lažodrešiteljev. Ker resnica v oči bode, vsled tega so tudi izvajanja govornika nasprotnike, ki so sledili vzgledu g. voditelja, v prvi vrsti pa g. župnika samega tako razburila, da je večkrat z vso silo in s svojim duhovskim ugledom skušal nadaljnje zborovanje preprečiti, da bi tako njegovi zaslepljeni ne zvedeli resnice. A vrste naših zavednih in neustrasjenih mož so jim namen vselej z lahkoto preprečile. Pribiti moramo, da najnedostojnejše izmed vseh se je obnašal tukajšnji voditelj „Kmetijske zveze“, gosp. župnik Železný, in to vključil temu, da ga je govornik večkrat opozarjal, naj se vede dostojno, kar se vsaj od njega kot političnega voditelja lahko zahteva in da naj vzdrži red in dostojnost med svojimi pristaši, kar je obljubil. Vključil vsemu temu pa je on najhujše razsajal. Lotil se je celo dejansko govornika, skočil je proti njemu z grozečimi pestmi, ga sunil s pestjo v prsa, ko ga je isti ravno opozarjal, naj se vede, kot njegova duhovniška čast zahteva. Priče številno na razpolago. Pohvalno pa moramo priznati, da so se vključil velikemu pritisku in izvajanjem nasprotnikov naši pristaši vedli res dostojno in edino temu se je zahvaliti, da ni prišlo do hujših posledic. Posebno pa je imponiralo nasprotnikom, ko so videli, kako nemoteno je mogel govoriti g. župnik, ko se mu je podelila beseda. Zato pridite se zvezarji k nam učiti olike in discipline. Tudi nasprotniki so končno izpregledali. Očividno jih je bilo sram župnikovega vedenja in pričeli so njega, kakor njegovo zvezo — zapuščati. Shod se je vključil nasilju in strahovladi tukajšnjih klerikalnih magnatov izvršil veličastno, ljudstvo je izpregledalo, kje vlada resnica in pravica, kje pa „Domoljubove“ pisarije o nasilju, kolih, nožih in pesteh.

Domačin.

(V Zaplani pri Vrhniki) je bil dne 1. t. m. shod naše stranke z nepričakovano lepo udeležbo. Tudi mi smo se neustraseno pridružili bojevnikom za našo Staro Pravdo.

(Iz Blagovice.) Pri nas smo imeli dne 25. januarja shod naše neodvisne stranke. Udeležba je bila lepa, pa bila bi še lepša in večja, če bi naš dušni pastir in namestnik Kristusov ne bil tako divjal pred hišo, kjer se je vršil shod. Da zna na prižnici lepo zabavljati in zmerjati, o tem nas je že davno prepričal, da pa se zna tako barabsko obnašati na shodu, tega ne bi bili verjeli, če bi se sami na lastne oči in na lastna ušesa ne bili prepričali. Mahal je okoli sebe in pehal se je kakor nor človek. Vpil je tako, da je bil ves penast: Goljuhja, „farbate“, lažete itd. To je lepa olika za katoliškega duhovna, ki zmerja, ko še slišal ni, kaj bo govornik povedal. Blagovčani so se pa prepričali, da je Hartman čisto navaden razgrajač. On preganja fante, če zvečer zavriskajo in zapojejo, sam pa ob belem dnevu, na sredi ceste, vpriče otrok in odraslih divja, kakor človek, ki se je jeruša napil. Toda Hartman, led je prebit. Mislil si, da boš še naprej „farbal“ ljudi in jih imel na špagi, kakor ko-

strune. Pa je, konec tvojega paševanja! Možje in fantje so prišli iz strelskih jarkov. Tam so se navadili na „tromelfajer“, zato se pa smejejo, ko zaslišijo Hartmanov „jamerfajer“. In ko bodo prišle volitve, bodo fantje in možje se spomnili, da ste vi „črni fantje“ hoteli vojsko in želeli, da bi se več ne vrnili domov. Ker smo kmetje trpeli v vojski, naše žene in naši otroci pa doma, zato danes nobeden več ne verjame vašim hinavskim besedam, ker smo videli, kam ste nas pripravili, ko smo vas slepo ubogali. Vi, tovariši kmetje, in ve, kmetice, le brez strahu na dan volitve! Ni nas malo, to boste videli. Blagovica mora pokazati, da smo možje, ne pa — figarji.

(Shod v Kranju) je priredil okrajni odbor „Samostojne kmetijske stranke“ v ponedeljek dne 16. t. m. Govorniki kmetje so udeležencem pojasnili kmečko zgodovino in sedanji politični in posebno gospodarski položaj. Odobrile so se zahteve glede sklicanja enquete, ki naj določi za kmetijske pridelke najnižje cene, pod katerimi naj kmet ne bi prodajal, in protest proti vsakršnim nameram, da se nam kmetom določi katerakoli maksimalne cene, dalje, da mora vlada poskrbeti za denarno in živežno pomoč po toči prizadetim kmetom. Ugovarjalo se je tudi proti nameri zamenjave denarja v razmerju 1:4 ter se je odločno zanikalo pravico ministrom ali vladi, da samovoljno take finančne reforme izvedejo. Kmetje smatramo sedanji ukrep vlade glede zamenjave štirih kron za en dinar kot nasilje in zahtevamo, da to prvi od ljudstva izvoljeni parlament ovrže. Nadalje se je zahtevala zaplemba premoženja verižnikom, znižanje aktivne vojaške službe najmanj na eno leto. Z vso odločnostjo so se navzoči zavzeli za to, da se mladina vzgaja v šolah v verskonravnem duhu kakor tudi, da se priznajo mladim gospodarjem, ki prevzamejo zaradi opravičenih razmer zadolženo posestvo, za gotovo dobo posebne davčne ugodnosti. Tisočglava množica je vse govore živahno odobravalja kakor tudi omenjene zahteve, ki se predlože vladi. K besedi se je oglašil tudi klerikalni poslanec Brodar, ki je nekaj časa čvokal o nekem šoškem zakonu (ki pa je danes še samo načrt, proti kateremu smo tudi mi), nato pa se začel s svojimi neiočignimi besedami loviti po zraku ter slednjic na zahtevo ljudstva moral zapustiti govorniški oder.

(V Oselici na Gorenjskem) je bil dne 2. t. m. shod SKS. Ustanovil se je tudi krajevni odbor. Naše nepoklicane varihe je to tako hudo speklo, da nas že grdijo in blatijo v „Domoljubu“. Onemogli jezi se le smejemo ter gremo neustrasno svojo pot naprej. Dopisnik nas imenuje nevedne. To je bilo dosedaj res, ker, ako bi bili zavedni, bi bil že davno konec klerikalnega gospodarstva v naši občini. Na druge budalosti ne odgovarjamo, ker so le plod onemogle jeze.

(S Krke.) Dne 15. februarja zjutraj po maši smo imeli tu shod SKS. Zaradi velikanske udeležbe smo bili primorani shod otvoriti na prostem pred šolo. Kmetski govornik, naš tovariš Jakob Kušar iz Notranjih goric, je nam prepričevalno razjasnil sedanji kmetijski položaj ter potrebo združitve in samoosvojitve kmetijskega stanu. Z velikim zanimanjem smo sledili njegovim izvajanjem. Nad vse smešno je pa bilo, da je tukajšnji g. kaplan bil seveda prvi na shodu z nekaterimi svojimi kričači in ženskami, med njimi tudi takimi, ki so za zakonski stan že prezrele. In tebi nič, meni nič, zahteval je prvo besedo, katere mu pa seveda naši niso dovolili, ampak ga odstranili kakor tudi njegove kričače. Od tu odstranjeni so hiteli na pokopališče, kjer je kričal kaplan na vse grlo, da naš govornik ni kmet ter da so naši surovine itd. Vse se je zgrajalo nad njegovim obnašanjem, kajti mislili smo, da je zblaznel. Potem smo se odstranili na drug prostor. To je gotovo, da so ga nekateri iz njegove „Kmetske zveze“ obsojali, ker tako ravna najbolj zatelebanji ljudje, ne pa katoliški duhovnik. Ne damo se več voditi od raznih frakarjev, bodisi profesorjev, advokatov ali pa duhovnikov. Vsak stan naj svoje stališče uravnava sam, mi kmetje pa svojega. Zato se združimo vsi kot en mož pod praporom SKS, ker potem bomo tudi mi kmetje lahko zahtevali od gospode to, kar ona danes od nas zahteva. Tudi mi kmetje moramo imeti svoje poslance in zastopnike našega stanu.

(V Trebnjem) je bil v nedeljo dne 15. t. m. dobro obiskan shod SKS., na katerem so pojasnjevali pomen in program naše stranke kmetijski strokovnjak Skalicky in kmetje Majcen, Povše in Remškar. Govornikom je zbralo ljudstvo, po večini najuglednejši posestniki iz vse občine, pazljivo in z največjim odobravanjem sledilo. Le gospod „cehmošter“ se je čutil poklicanega nekaj ugovarjati. Zato pa se je naš mladi kaplan zaletaval v vse govornike tudi potem, ko so mu obljubili, da bo dobil besedo in lahko govoril. Dasi proti volji zborovalcev, a na prigovarjanje naših govornikov, je dal predsednik shoda tudi njemu besedo. Z raznimi zvijačami je skušal ovreči bridko resnico, kako se bivši kmetijski voditelji iz vrst „Slovenske ljudske stranke“ ljudstvo varali in izkoriščali, kako so ga hujskali na vojsko in spravljali na vislice. Te ugovore je pa tovariš Majcen temeljito ovrgel in končno prebral ljudstvu izvornik okrožnice „Slovenske ljudske stranke“ iz julija leta 1914., v katerem pozivlje ljudstvo na boj zoper Srbe in navaja svoje pristaše, kako naj avstrijskim rabljem izročajo svoje sorojake drugega političnega naziranja, češ, da so taki prijatelji Srbov nevarni za obstoj in vero slovenskega katoliškega ljudstva. Res, še za moritev svojih rojakov so ti gospodje izkoriščali verski čut našega kmetijskega ljudstva. In taki hinavci si upajo trditi, da je vera v nevarnosti, ker se kmet organizira v lastni, samostojni kmetijski stranki. Gospod kaplan, ki je skušal motiti zborovalce ter s svojimi ponovnimi in vedno enakimi ter malo duhovitimi medklici izzival mirno ljudstvo, je slišal mnogo grenkih. Shodu je predsedoval naš vrli tovariš, kmet Novak iz Sevnice, ki je moral „učenega“ gospoda še manire učiti.

(Z Rake.) Na svečnico je bil tu shod „Samostojne kmetijske stranke“, ki se ga je udeležilo okrog 2000 ljudi, ki so prišli od blizu in daleč, četudi so gotovi plačani klerikalni agitatorji lepake strgali z zidov. Za tako obilno udeležbo se je zahvaliti v prvi vrsti tukajšnjemu novodošlemu g. župniku M. Skrjancu, ker je pri jutranji maši vabil ljudi, posebno ženske, naj pridejo na shod. Imel je namen, s pomočjo svojih ljudi shod razbiti, kar mu pa ni uspelo, čeravno je prejšnji večer povabil na klobase nekaj najbolj strupenih republikancev in jih hoteli organizirati za boj. Naša stranka je postavila vmes reditelje. Shod se je vršil do zaključka mirno in dostojno. Ko je nastopil glavni govornik, tovariš Urek iz Štajerske, je ljudstvo kar ostrmelo nad njegovim tako resničnim in prepričevalnim govorom. Po zaključku shoda se je oglašil g. župnik, misleč, da ima vse ljudstvo za seboj, imel pa je vse proti sebi. Spoznavši kritični položaj, je klical Marijine device na pomoč, a te so ga zapustile in odšle v cerkev. Potem je vpil: „Fantje od 17. pešpolka na pomoč!“ Pa le-ti so mu šele brali levite, ko so mu nekaj krepkih povedali v obraz iz njegovega vojaškega življenja (bil je namreč vojni kurat). Zbrano občinstvo je burno aklamiralo govornike in želelo, da bi vsaj vsak mesec enkrat slišalo tak pouk. Krajevni odbor SKS. na Raki se iskreno zahvaljuje tovarišema Ureku in Bučarju za njuna krasna izvajanja in želi, da bi se še kdaj potrudila na Rako.

(V Poljanah na Kočevskem) je bil dne 15. februarja shod SKS. Govorila sta tovariša J. Murn in Fr. Malasek. Vsi navzočni so odobraval izvajanja govornikov in so se v velikem številu takoj vpisali v našo stranko. Izvolil se je tudi krajevni odbor. Predsednik je tovariš Mauser. Vsi Kočevarji so vneti za našo SKS. V boj za Staro Pravdo! — Poljančan.

(V Starem trgu pri Črnomlju) je bil dne 15. t. m. dobro obiskan shod SKS. Govorili so sami domači kmetje, toda tako prepričevalno, da so vse navdušili. Kot govorniki so nastopali Mihael Majerle iz Jelenje vasi, Jožef Kapš iz Prelesja (predsednik krajevnega odbora), Jožef Šmalcelj iz Predgrada, Peter Veselič iz Pake, Peter Šterk iz Kovače vasi in Martin Mihelič iz Starega trga. Pristopilo je k stranki več novih članov in pridobilo se je več novih naročnikov za „Kmetijski list“.

(Smartno v Rožni dolini pri Celju.) V nedeljo dne 15. t. m. smo imeli pri Stožirju zborovanje SKS., ki je krasno uspelo. Pri tej priliki smo tudi postavili kandidate za bodoči občinski odbor. Z veseljem opažamo, kako se v naši ob-

čini SKS. lepo razvija v kljub raznim zaprekam gotovih clementov. Seveda naš največji nasprotnik je domači župnik. Čeravno je vedel, da je za javne shode odigral, še nas zmeraj na vseh straneh napada. Tako je pri zadnjem zborovanju dekliške Marijine družbe, ki pa je v resnici zagrizeno klerikalna, politična družba, na najnesramnejši način blatil najbolj zavedne fante naše občine. Seveda to si upa samo pred to svojo „Leibgardo“ storiti, ker že drugega orožja proti nam ne more več najti. Mi Smarčani spoštujemo vero, cerkev in duhovnike, toda v naših zadevah bomo voditelji sami. Težki vojni časi so nas dovolj izučili. Vemo, da brez vere ne moremo biti, a odločno si prepovemo, da bi bil duhovnik v cerkvi političen agitator, kakor je to naš župnik. Cerkev je preveč vzvišeno mesto za politične govore. Žalosti nas, da slišimo v cerkvi s svetega mesta namesto božje besede — politične besede. Pozdravljamo naredbo vlade, ki bode v cerkvi prepovedala duhovnikom vsako politično agitacijo. Vera v cerkev, a politika izven cerkve. Pa v kljub vsem grožnjam in zaprekam hočemo ostati zvesti SKS., katera edina bode naša rešitev.

(V St. Rupertu nad Laškim) je bil dne 15. t. m. lepo uspeli in mnogobrojno obiskan shod naše stranke. Govoril je tovariš Blaž Urlep iz St. Jurija.

(St. Vid pri Planini.) Pri nas smo imeli dne 8. t. m. shod SKS. Po rani sv. maši se je zbralo pred gostilno tovariša Centriha (gromno število trpečega kmetijskega ljudstva, nakar je tovariš K. Špan otvoril shod. Kot govornik je nastopil tovariš Drogenik, ki je v poljudnih besedah razložil program, pomen in potrebo naše SKS.; vzpodbujal je kmete k odločnemu delu, ter povedal, da bodo imeli v stranki odločilen vpliv le kmetje. V nadaljnjem izvajanju je razpravljaval o bodočih volitvah in pojasnil navzočnim poročni sistem volitve. Njegovemu govoru so kmetje živahno pritrjevali. Po shodu smo si ustanovili krajevni odbor, h kateremu je takoj pristopilo mnogo članov. Za predsednika je bil izvoljen tovariš Matija Centrih iz Doropolja. Dragi tovariši, le tako naprej! Pot do napredka nam je odprta, pazimo da je ne izgremo!

Kmetijski delavec.

Dopisi.

(Dobropolje.) Nov način političnega delovanja hočeta vpeljati v naši dolini župan Zevnik in „jurist“ Žužek, po domače „ciganov študent“. Po maši je navada, da se okličejo s pokopališkega zidu razni uradni razglasi, važni oklici in tisto, kar zadeva občino. Dosedaj so se tega tudi res vsi držali. V nedeljo dne 1. februarja pa se je spozabil župan Zevnik, da je udaril čez „špag“, otvoril v obliki uradnega oklica nekaj shod, smešil „Samostojno kmetijsko stranko“, priprave za volitve itd. Ciganovemu študentu pa je moralo to silno dopasti in v ponedeljek na Svečnico je že stal po maši na istem mesu ter pričel z razglasi in s preklici. Ker se pa fantin do danes še ni ničesar naučil, jo je udaril po svoje ter je v tej obliki obdržal ves shod, kar pa seveda ni dovoljeno in „jurist“ Žužek bo imel sedaj priliko študirati različne paragrafe, katere je pogazil na zidu. — Ob tej priliki nam je prišlo o tem poštenjaku nekaj drugega na um. Po razsulu stare Avstrije se je ta možakar vozil skozi dobropoljsko dolino doli med Kočevarje v družbi Antona Novaka iz Male vasi 16 na čednem tujem vozu, v katerega sta bila vprežena dva čila vojaška konjiča, dvoje ali troje konj pa je bilo zadaj privezanih. Ciganov študent se je takrat olepotičil z orlovskim krojem in zdaj bo povedal, komu je hotel delati čast. Kočevar Högler je hodil konje nazaj dajat, vendar, kolikor znano, brezuspešno. Župan Zevnik in ciganov politični kompanjon je takrat na zidu pretel, naj le lepo molči, če ne, bo kupčija prišla na dan. Konji — je pravil — so bili prodani za 3600 K. Zdaj torej pozivljemo nerodajno oblastvo, da potrebno ukrene! Če je lagal Zevnik, naj ga prime Žužek, če je pa „jurist“ Žužek barantal z eraričnimi konji na svojo roko in za te konje denar spravil, pa v luknjo z njim! Slepomišili ne bomo več; odgovor hočemo!

(Petrova vas pri Črnomlju.) Kaj si vse klerikalci upajo! Celo shod so napravili pri nas! Z veliko ponižnostjo so zopet pričeli, a jim ne gre, pa ne gre. Komaj je g. sodnik in narodni poslanec „Kmečke zveze“ dr. Šaubah pričel govoriti, že so ljudje začeli zapuščati šolsko sobo. Kmalu je bil dr. Šaubah sam z nekaterimi svojimi pristasi, ki jih je pa toliko, da bi se jih lahko v nahrbtnem košu odneslo. Mi klerikalce že izza časa vojne predobro poznamo, kako so gospodarili. Klerikalci, mi vam dločno povemo, da se ne pustimo več „farbati“, ker ste nas zadosti farbali vse preteklo stoletje. Mi kmetje hočemo imeti sami svojo kmetijsko stranko, v kateri ne potrebujemo ne klerikalcev, ne doktorjev in advokatov. Duhovniki imajo lahko sami svojo stranko, doktorji in bogataši pa prav tako svojo. Nas kmete in delavce naj pa le zbršejo iz svojih nenasičnih žepov. Mi kmetje in kmetijski strokovnjaki bomo pa skupno smotreno delovali za svoj obstoj. Najbolj zaničevan stan je bil kmečki stan. Če je prišel kmet v kak urad, na glavarstvo, na sodišče i. dr., je začel trdnik kričati in ga zmerjati kot psa, nikjer ni našel človeka, ki bi ga lepo sprejel in mu lepo raztolmačil, kar sam ni vedel, povsod je slišal samo zbadanje in psovke. Mestno gospodo bi trebalo postaviti za nekaj mesecev poleti, ko sonce pripeka, h kmečkemu delu, da bi vedela, kako se prideluje živež.

(Bela Krajina.) Naši shodi in naše delo napredujejo povsod z lepim uspehom. Malo manj sreče ima s svojimi shodi Laknerjev zet doktor Šaubah. V zadnjem času se je na nekaterih shodih tako „prehladil“, da ni prišel do besede. Dolgo so nas imeli za norce črnomeljski škrici, dobro, da smo jih spoznali med vojsko. Resničen je pregovor, ki pravi o škricih: „Če pridem k tebi, daj, če prideš k meni, priresi!“ Znosili smo jaje, masla in perutnine po vseh kanclijah in žandarskih kosarnah, da so se potem pri polnih mizah delali norca iz nas. Danes pa tega ne bo več! Agitirajte, kmetje, za „Samostojno kmetijsko stranko“, ker le ta je naša!

(Iz Šmarja pri Jelšah.) „Slovenski Gospodar“, „Domoljub“ in ostali listi SLS. so postali popolnoma besni. Zlasti omenjena dva sta izgubila vso razsodnost in ravnotežje. „Slovenski Gospodar“ je pisal cele slavospeve tisti „zavedni ženi“, ki je v Dobju dvignila steklenico nad Drogenika, in tistemu „vzornemu, inteligentnemu, poštenemu, krščanskemu“ možu, ki je v St. Ilju udaril s palico našega Mrmoljo. Veselil se je nad tem dejanjem, hvalil na vse pretege in dokazoval svojim bralcem, kako lepo, pošteno, krščansko in zavedno je to, če se priloži nekaj gorjač kakemu nebodigatreba-samostojnežu. Seveda, varuj Bog, da bi se pa drznil kdo dvigniti prst nad edinimi „poštenjaki“ na zemlji, patentiranimi hujskači in lažnivci, apostoli lažikmečke zveze! Tedaj vam zaropčejo ti ljudje, da se trese zemlja in na vse strani letijo naslovi, kakor tolovaj, bandit, surovež, brezverniki i. dr. In tisti revež, apostol KZ., ki je bil žrtev batine, vam je žrtvenik, mučenik, ki zasluži, da se ga še pred smrtjo proglašajo za svetnika. Oj, ti ljuba naivnost! Mi samo svetujemo gospodom okrog teh listov: Ostanite mirni, ne razburjajte svojih že dovolj razdrapanih živcev, ker zelo škoda bi bilo, če bi prišli prerano na Studenec. Če berete naš „Kmetijski list“ od početka, uvidite, da najodločneje obsoja vsako strankarsko nasilje in dejanske napade. Angeljsko nedolžni „Slovenski Gospodar“ pa je v vsaki številki bodril čitalce na pretepe, ne vedoč, da bodo padli nasledki na njegovo glavo. Danes berejo ljudje vse vprek in tako ni tudi nekaterim „bolj vročim“ ostalo tajno, da „Slovenski Gospodar“ ščuva svoje ljudi na poboj, in poslužijo se enake metode v dobri veri, da je tako dejanje nekaj vzornega, lepega in poštenega, ker sam „Slovenski Gospodar“, glasilo drja. Korošca, to tako hvali in priporoča. Seveda se pri tem najdejo tako trmasti ljudje, ki se za nobeno ceno ne morejo naučiti „Gospodarjevega“ cvangelija, da je treba nagajzlati le Drogenika in Mermoljo, če se hoče dobiti odpustke, ne pa Zebota in Kranjca. Gospodje, cilj naše kmečke politike je, odstraniti staro nesramno gonjo, prepire in sovraštvo med kmeti. Vi pa hujskate na izgreda v vsaki številki in jih hvalite. Za posledice bодite tudi sami odgovorni. Stara prislovica pravi:

„Kdor seje veter, bo žel vihar“! To se zelo hitro uresničuje tudi pri vas in to bodo tudi morali vaši Žeboti prej ali slej uvideti.

(Iz Brežic) se nam piše: Nesramna gonja. Urek pred sodiščem. Da se bo med drugimi našimi nasprotniki tudi „Kmetška zveza“ vrgla z vso silo v boj proti nam, smo vedeli prav dobro. Da pa se bo ta „laži-zveza“ posluževala v tem boju najpodlejših in barbarško nesramnih sredstev, katerih se more posluževati le versko in moralno popolnoma propadla banda, nismo pričakovali. Vse njih dejanje in nehanje stremi za tem, da uničijo naše prvobornike, dobro vedo, da le tako bi jim bilo mogoče še vnaprej slepiti naše pošteno kmetško ljudstvo. Za vse poštenje, vso pravico in resnico slepi in gluhi, so se vrgli ti ljudje proti našim voditeljem z orožjem, ki jih dovolj jasno in v pravi luči razkrinka in pokaže vsem, ki hočejo vsaj nekoliko misliti s svojimi lastnimi možgani. Na Štajerskem jim je najbolj na poti naš Urek v Posavju. Napovedali so mu boj na življenje in smrt, makari, da si je treba izposoditi orožje za to delo od samega Belcebuba. Vrgli so ga pred sodišče z obtožbo, da je javno na cesti pred šolo v Globokem napadal urednika „Slovenskega Gospodarja“, bivšega kaplana Golca, s tem, da mu je očital pred osmimi pričami dejanje, ki bi zelo zasenčilo duhovnikovo deviško in nedolžno življenje. Prva sodnijska razprava je bila meseca oktobra m. l. pri okrajnem sodišču v Brežicah. Gospodje KZ. so poslali advokata kar iz Maribora — čeprav so štirje v Brežicah — v pijanem zmago-slavju, da bo že Urek plačal to drago „furo“. Ker pa so vse zaslišane priče izpovedale, da se o Golcu kritični dan pred šolo niti ni govorilo, so gospodje KZ. v svoji resnicoljubnosti stvar zasukali tako, da se tisto dejanje ni izvršilo pred šolo, temuč v neki gostilni. Vsled tega se je vršila zopet druga sodnijska razprava. Zaslišanih je bilo enajst prič. Med temi je edini Podvinski ml., najhujši privrženec „frakarske zveze“, pod prisego izpovedal, da je Urek res govoril o Golcu to, kar se mu očita. Vse druge priče pa so istotako zaprisežene izjavile, da se o Golcu niti ni govorilo. Vsled tega je bil Urek oproščen in Golc obsojen na plačilo vseh sodnijskih stroškov. Da se jim je ta nesramna nakana izneverila, tega niso mogli prenesti. Vložili so priziv in navedli nove priče, med temi tudi gospoda kaplana iz Pišec. Tako se je vršila dne 31. januarja t. l. nova vzklicna obravnava pri okrajnem sodišču v Celju, kjer je bila sodba brežiškega okrajnega sodišča potrjena in Golc obsojen v poravnavo vseh tudi na novo nastalih stroškov. V ilustracijo, koliko se je zanesti na poštenost in pravičnost teh ljudi, ki po KZ. prodajajo svoje krščanstvo, bodi povedano, da je Golcova priča Fr. Podvinski izpovedal pri omenjeni razpravi pod prisego najprvo, da ni pristaš nobene politične stranke, potem pa, da je le tako nekako pri KZ., vendar se v politiko nič ne vtika. Kako resnicoljubna je ta prisega, naj ljudstvo samo sodi. V resnici je Podvinski glavni politik KZ. v pišečki župniji. On je bil tisti, ki je že pred vojno nastopal na shodih KZ. kot govornik, in on je bil tisti, ki se je edini jokal pri birni in maziljenju dr. Ogrizka v Pišecah na shodu KZ. V mesecu juniju 1919. je bil na shodu KZ. v Pišecah, kjer je prevzel predsedstvo krajevnega odbora KZ. Neko sredo v mesecu oktobru 1919 je bil zopet na sestanku KZ. istotam (pred sodiščem je rekel, da je bil pri večernicah), kjer je ponovno prevzel predsedstvo in sestavo krajevnega odbora KZ., ker so mu vsi prejšnji med tem „dezertirali“ itd. In pod prisego izjavi, da se ne vmešava v politiko. Čedna že mora biti pač ta KZ., da se je celo Podvinski tako sramuje in jo pod prisego zataji. Vi, ki nam kmetom predbacivate brezverstvo, se ne sramujete nobene laži. Ni vam sveta več niti prisega pred križanim, če gre za uničenje nekoga, ki noče več plesati po vaši peklenski, satanovi godbi. Predstojeci slučaj nam zopet dovolj jasno kaže glavni namen naše stare gnile politike: razprtije, sovraštvo, tožbe itd. Ali bi ne bilo bolj krščansko, da ste gospodje pri KZ. darovali tistih tri tisoč kron beračem in invalidom kot da ste jih zatožarili? Sicer pa itak pobirate povsod članarino za KZ., da potem te ljudske žulje vržete v žrelo tožbe. Zadnji in skrajni čas je že, da se strnemo vsi kmetje do zadnjega v našem svetem boju proti tej pogubonosni politiki „gospo-

skosuknježev“ in si ustvarimo močno, složno kmetško armado na temelju krščanske bratsko-kmetške ljubezni. Satane, ki sejejo po svojih starih šegah razdor in neslogo med naše kmetške vrste, pa vzmimo iz naše politike.

Pokrajinske vesti.

(Zamenjava denarja.) Listi so raztrosili vest, da je nova vlada ustavila zamenjavo denarja v razmerju 1:4 ter da hoče zamenjavo izvršiti 1 za 1, medtem pa je vlada odredila nadaljnjo zamenjavo 1 za 4. Prej so toliko vpili, sedaj delajo sami iste krivice. Vsi enaki so — liberalci kot klerikalci. Samo za ministrske stolčke se pulijo, za ljudstvo se pa ne brigajo.

(Takšni so!) V novo vlado je opozicionalni blok postavil kot ministra za agrarno reformno zvestega klerikalca Hanžka, kateri zavzema gledé razdelitve zemlje protikmetško stališče. Seveda ga prestolonaslednik ni potrdil. Dr. Korošec pravi, da je za kmeta, pa vendar postavlja take ministre, ki so proti kmetu. Glasuje tudi za ljudi, ki so bili kot dobri Avstrijanci to, kar je bil dr. Šusteršič, namreč — ljudski krvniki!

(Dr. Korošca vprašamo,) zakaj je soglašal, da postane zdravnik minister za verstvo, on sam (dr. Korošec) pa minister za železnice. Ali mu je toliko za vero? Ali ne bi bilo narobe prav? Torej? Samo za stolčke gre!

(Prvič kmet za ministral) Dr. Korošec si je zmisli: Samostojni kmetje postanejo dan za dnem močnejši. Kmetom, ki jih še imam, moram malo podkaditi. Roškarja napravim za ministra, pa bo! Kmetje bodo rekli: Saj je za nas! Do tega hinavskega nastopa ga je prisilila samo naraščajoča moč naše stranke, kajti s tem si on misli pridobiti kmete. Dr. Korošec bo imel samo toliko kmetov ob volitvah na svoji strani, kolikor jih bo še mogel napraviti za ministre in poslance. To se pravi, imel bo samo prodavce, vsi drugi pa so samostojni. Roškarju kot kmetu čestitam, Korošču se pa smejemo! Kadar bo lo v klerikalni stranki samo kmetje poslanci in ministri, takrat bo tudi tista njihova stranka samo — kmetijska. Kmetje, vidite! Da le začnemo odpirati oči, se že mora gospoda umikati!

(Novačenje letnikov 1896—1900) se začne dne 1. sušca t. l. K prebiranju morajo priti vsi mladeniči ne glede na to, ako so že služili vojake pod Avstrijo. Kdor je že odslužil svojo obveznost pri kadru, naj prinese komisiji potrdilo. Invalidi so oproščeni, ako predložijo potrdila potom županstva ali orožniške postaje. Istotako naj prinesejo uradna potrdila s seboj vsi tisti, ki hočejo prositi za olajšave iz „odbinskih“ ozirov. (Spomenik Matiji Gubcu) hočejo postaviti kmetje v Ludbregu na Hrvaškem. Dne 15. t. m. je minilo 357 let, odkar so okrutneži posadili „kmečkega kralja“ v Zagrebu na razbeljen prestol ter ga kronali z razbeljeno krono.

(Nežigasan denar ujetnikov iz Italije) zamenjava le finančno ministrstvo (generalni inspektor) v Beogradu, kamor je pošiljati kolikove prošnje. Prošnja mora imeti tudi uradno potrdilo, da je bil prošelec res v italijanskem ujetništvu ter je dotični denar od tam prinesel.

(Tistim, ki so dobivali rente zoper nezgode v Nemški Avstriji,) je naše poverjeništvu za socialno skrbstvo priskrbelo, da dobe v par tednih vse zaostale rente ter se jim bodo iste v bodoče redno dopošiljale.

(V naših uradih zahtevamo več vljudnosti!) Naša zaupnika iz Belokrajine, ki sta imela nedavno opravka pri deželni vladi, sta nam poslala pritožbo, da ju je svetnik T. prav po avstrijsko-aristokratsko nahrulil. Nekateri gospodje se še niso vživeli v demokratično Jugoslavijo. Take bodo morali pač šele kmetje naučiti olike.

(Tihotapci z našo živino za Italijo.) Nekateri gorški rojaki delajo sramoto svojim sorojakom. S pomočjo italijanskih oblastnij — a tudi naših županstev — si pridobe izvoznice za živino iz naših krajev, češ, da se preselijo v domače kraje, čeravno že davno doma stanujejo. Tako vtihotapljenjo živino potem drago prodajajo Italijanom. V Ljubljani so nedavno prijeli več takih tičev ter jih občutno obsodili.

(Tudi socialisti nas obrekujejo.) Na Svečnico so imeli v Bohinju socialni demokratje nekak shod, kjer je govoril neki Stare, ki je trdil o

našem sotrudniku Pustotniku, da je na shodu naše stranke v Domžalah nastopil proti volitvi nekega malega posestnika. Tovariš Pustotnik nam piše, da sploh ni bil na shodu v Domžalah dne 25. januarja, sicer pa povsod priporoča, naj se volijo v krajevne odbore tudi mali posestniki in kmetški delavci. Kdor mu more dokazati nasprotno, dobi 10.000 K.

(Iz Iga in Pijave gorice) smo prejeli dopise, kako kaplana s pomočjo Marijinih devic po hišah pobirata podpise za občinske volitve. Seveda se agitatorke upajo lotiti le žensk. Mi pa pravimo: slab mož, ki nima v lastni hiši vsaj toliko vpliva, kakor tuje ženske!

(Posestvo Srebrniče pri Novem mestu) je vzel v najem naš vrli pristaš in sotrudnik, strokovni učitelj Fr. Malasek z Grma. Zelimo mu mnogo uspeha!

(Zloraba šolske mladine v politične namene.) V Kostanjevici je tamošnji župnik proti naši stranki napel vse moči. Najprvo je zlorabil misjon skozi 14 dni za agitacijo. Zdaj pa je začel prirejati politične shode in sestanke po posameznih vaseh. Vabila za te shode razdeljuje med šolsko mladino, ki jih mora oddati v domači vasi. Isto dela tudi njegov kaplan. Nadučitelj pa, namesto, da bi napravil red v šoli in čtval šolo pred politiko, še sam pomaga župniku. Seveda, predrznost in fanatizem sta hitro skupaj.

(Slike z dolenjskega kmetškega tabora v Novem mestu) so izgotovljene. Male slike (dve vrste) veljajo po 5 K komad, velika slika 20 K. Naročila sprejema: fotograf Hinko Dolenc v Novem mestu.

(Na zaupnem sestanku dne 22. januarja t. l.) se je pozabil na Grmu dežnik. Dobi se ga pri tajništvu okrajnega odbora SKS. — Grm pri Novem mestu.

(Iz Trebelnega) smo prejeli ostre pritožbe proti ondodni gospej poštarici, ki zadržuje posebno naš list ter sploh ima na pošti največji nered. Ako sta z možem dovolj obogatela, da se ji ne ljubi brigati za službo, naj izroči pošto mlajši, delavni moči. Našim somišljenikom svetujemo, naj zberejo vse gradivo o nerednostih ter pošljejo pritožbe poštnemu ravnateljstvu v Ljubljani.

(Železnica št. Janž—Sevnica.) Ministrstvo za javna dela je dovolilo kredit za zgradbo železnice iz št. Janža na Dolenjskem v Sevnico. Nova železnica bo velikega gospodarskega pomena zaradi izvažanja premoga.

(V zgornji Tuhinjski dolini) strastno agitirata proti naši stranki župnika Mezeg v Spitaliču in Pavlič v Motniku. Izrabljata tudi prižnico in šolo. Oba pa imata precej masla na glavi, zato jima bo treba bolj gledati na prste.

(Iz Leš na Gorenjskem) nam piše zaupnik, da begajo nasprotniki naše kmete, da bodo dobili žito kot podporo vsled toče prizadetim člani „Kmetške zveze“. Ne poslušajte zggarjev! Žito bo dobil vsak potreben občan, najsi pripada katerikoli stranki.

(Oče in sin utonila.) Dne 8. t. m. se je peljal čez Bohinjsko jezero kmet Janez Cvetek. Sani so se udrle. Očetu je prihitel na pomoč sin Jakob, toda oba sta utonila.

(Boljševiški roparji,) preoblečeni v vojake in obročeni, so zadnje čase vdrli v razne hiše ter pobrali ves denar, zlatnino, srebrnino itd. Takí ropi so se izvršili v Kalobju pri župniku Kostanjevcu, v Pekrah pri Robiču in pri Sv. Barbari v Halozah pri kmetu Keleu. Kmetje, dobro zaklepajte ter ne puščajte ponoči nikogar v hišo! Imejte pripravljeno tudi orožje!

(Za sodna okraja Šmarje in Rogatec) se snuje novo okrajno glavarstvo. Pogajanja se vršijo le še glede sedeža tega glavarstva, ker eni so za Šmarje, drugi pa za Rogaško Slatino.

(Iz Poličke vasi pri Jarenini) nam poročajo, da je „Kmetška zveza“ nastavila za svojega agitatorja človeka, ki je še nedavno tihotapljal klobase čez mejo v Nemško Avstrijo. Ta poštenjak pobira podpise po občini in sestavlja volilne imenike, pri tem pa z lažmi hujska zoper našo samostojno stranko. O našem tovarišu Mermolji troši zlobne laži, da je na občnem zboru kmetijske podružnice zaklical: Proč z duhovniki in z vero! Takemu obrekovalcu bo treba priskrbeti za nekaj dni hladilnico za vročo kri, kakor se je zgodilo mariborskemu Žebotu.

(JDS. v Posavju.) Tajno, a vztrajno so začeli delovati razni agitatorji JDS. (liberalne

stranke) v brežiškem političnem okraju. Pogosto vidimo smukati razne take gospode po deželi — peš in na vozovih. Gospodje, ki so dosedaj lepo diplomatično dremali, so si naenkrat domislili, da je prišel ugodni čas, da vržejo trnek. No, gospodje, ne bojimo se niti močnejših nasprotnikov. Opozarjamo pa naše ljudi, krajevne odbore in vse organizatorje, da ne gredo tem ljudem na lim. Ako pridejo med vas z izmišljeno pretvezo, da smo eno in isto, da imamo skupno pot itd., pokažite jim vrata. Naša SKS. je popolnoma neodvisna stranka in nima s katrokoli dosedanjo stranko in njeno politiko nič skupnega. Opozarjamo vse one, ki bi v stari strankarski strasti ne mogli pozabiti prejšnje stare politične navade in bi delali na čelu naših krajevnih odborov ali v njih vrstah za politiko JDS., da jih brez vsakega pardona izključimo iz stranke. Ljubše nam je deset javnih nasprotnikov kot en prikrit. Zato ne bomo poznali v tem nobene šale. Mi hočemo biti čisti in samostojni.

(Odkod so hujskarje proti Srbom?) Naša kmetijska stranka je odločno za ujedinjeno državo vseh treh plemen. Kdor ni za ta naš državotvorni program, tak tudi član naše stranke biti ne more. Zahrbni elementi tajno hujskajo proti Srbom, posebno so to bivši Štajercijanci in šusteršičevi „jogri“. Eden takih — neki Franz (?) Geier od Sv. Petra pod sv. Gorami nam je na dopisnici odpovedal zvestobo in naročbo na list, češ da se potegujemo za Srbe, ki jih on (Geier) smatra za največje sovražnike in za najprostejše, nekultivirane ljudi. — Na take jastrebe bo pač treba paziti, da ne širijo strupa med ljudstvom. Naša stranka jih odločno odklanja kot nekulturne in prostaške razdiralce prepotrebne sloge v državi.

Politične vesti.

(Novo ministrstvo.) Predsednik ministrskega sveta, minister za priprave za ustavodajno skupščino in izenačenje zakonov Stojan M. Protić; podpredsednik ministrskega sveta in minister za promet dr. Anton Korošec; minister za notranje posle Marko Trifković; minister za zunanje posle dr. Ante Trumbić; minister za trgovino in industrijo Stojan Ribarac; minister za javna dela Joco P. Jovanović; minister za finance dr. Velizar S. Janković; minister za pravosodje dr. Momčilo Ninčić; minister za prosveto Miša Trifunović; minister brez portfelja dr. Miroslav Spalajković; minister za vojno in mornarico general Branko Jovanović; minister za pošto in brzovoz dr. Mato Drinčević; minister za verstvo dr. Fran Janković; minister za socialno politiko dr. Gjuro Šurmin; minister za narodno zdravstvo dr. Slavko Miletić; minister za šume in rude Ivan Kovačević; minister za agrarno reformo dr. Ivan Krnić; minister za prehrano in obnovo zemlje dr. Aleksander Stanišić; minister za poljedelstvo in vode Ivan Roškar.

(V novem ministrstvu že poka.) Komaj se je sestavilo ministrstvo iz opozicijskih strank, že se je začelo krhati. Med novimi ministri sta bila dr. Halil beg Hrasnica, ki je kot avstrijski častnik zakrivil razne grozovitosti v Srbiji. Tudi drugi minister, Lavoslav Hanžek, je bil avstrijski vohun. Sploh pa sta oba glede agrarne reforme delovala proti kmetom in za graščake ter grofe. Opozicija se je teh razkritij ustrašila in predložila namesto Hanžka za ministra agrarne reforme Krnica, namesto Krnica pa dr. Šurmina za ministra socialne politike, dočim prevzame ministrstvo šum in rud Ivica Kovačević namesto Hrasnice.

(Slovenska in hrvatska deželna vlada odstopili.) Vsled spremembe v ministrstvu sta podali tudi pokrajinski vladi za Slovenijo in Hrvatsko demisijo.

(Novi ban Hrvatske) je postal dr. Matko Laginja.

(Naša meja v Banatu popravljena.) Meja v Banatu se je popravila na korist naše države tako, da dobimo še kraje Modoš, Pardani in Fenj ter bo šla meja med Rumunijo in Jugoslavijo od Temiša preko Barača in Vilada.

(Italijani nam obetajo samostojnost.) Ker je Wilson pognal Italijo v zagato, obetajo sedaj italijanski časopisi, da dobe Jugoslovani, ki pri-

padejo Italiji, popolno avtonomijo. Italijanskim obljubam ne smemo zaupati.

(40 milijonov ljudi je vzeia svetovna vojna,) tako je izračunila neka kodanjska družba. Od teh jih je umrlo na bojiščih 10 milijonov.

(Amerika trdno na naši strani.) Zavezniki so v hudi zadregi, posebno nevšečno je Italiji, ker ne smejo rešiti jugoslovanskega vprašanja po svoje. Predsednik Wilson je namreč brzojavil v Pariz, da ne more odobriti nobenega drugega dogovora glede Jadrana, temveč odločno zahteva, da se izvrši ameriški načrt, ki je izmed vseh Jugoslovanom še najpravičnejši. Rešitev jadranskega vprašanja je vsled tega zopet odgojena.

(Vatikan se želi sporazumeti z Jugoslavijo.) Papež je izrekel željo, stopiti z našo državo v čim ožje zveze. Za svojega zastopnika v Beogradu bo imenoval Vatikan škofa Cherubinija.

(Čehi proti vojnemu posojilu.) Čehoslovaški demokratski poslanci so sklenili protest proti temu, da bi republika prevzela vojna posojila. Izvzete so le ustanove, dobrodelnosti in kulturni zavodi, imetje sirot, hranilnic in zavarovalnih družb.

(Tudi ruski boljševiki so za nas.) Ruski komisar za zunanje posle Čičerin je pisal italijanski vladi, da se Rusija sporazumi z Italijani le tedaj, ako se pokaže Italija Slovincem pravična.

(Ruski boljševiki hočejo delati.) Boljševiška vlada je uvedla splošno delavsko dolžnost za moške in ženske. Kdor se odtegne delu, tega bodo smatrali za dezertarja ter ga kaznovali kakor vojaškega begunca. Obenem se deloma preklicje osemurni delavnik ter se pozivajo delavci, naj vztrajajo pri delu deset do dvanajst ur ter naj se pri tem zavedajo, da si bo Rusija le z vsestranskim delom ustvarila bodočnost.

(V Ameriki ne bo vojaške dolžnosti.) Predsednik Wilson je zahteval vojaško dolžnost za vse moške državljane, toda demokratski poslanci so predlog odklonili.

Naš „Ekonom“.

Krajevni odbori SKS., ki žele, da pošilja „Ekonom“ v njih kraje blago, naj najdalje do konca meseca februarja sporoče tajništvu „Ekonom“ v Ljubljani, Sodna ulica št. 3: 1.) Sedež, območje in število članov SKS. v svojem območju; 2.) ime predsednika in tajnika odbora; 3.) kdo ima pravico blago naročiti; 4.) komu naj se naročeno blago pošlje (navesti je treba kraj in železniško postajo); 5.) kdo jamči kot plačnik, v kolikor blago že ni plačano naprej. Blago se razdeljuje pod nadzorstvom krajevnega odbora; paziti je zlasti na cene. Tovariše, ki so tudi trgovci, naj se po možnosti vpoštevata, ker s trgovcem centrala lažje dela kot z nestrokovnjakom. Razprodajna cena se določi na ta način, da se k nabavni ceni prištejejo še vozni stroški, za kolo in za trud pa se pribije od 5 do 20 vinarjev pri kilogramu, kot je blago in navodilo, ki ga da centrala.

Sol je začela dohajati. Najpreje jo dobivajo tisti, ki so dali naplačilo.

Prvo pošiljatev letošnje koruze dobi „Ekonom“ sredi meseca marca iz lastne sušilnice. Sedaj oddaja staro, ki je sicer prvovrstno blago, toda draga. Nova bo stala okrog štiri krone.

Pravila „Ekonom“ so potrjena in se dajo tedni v tisk. Lična, broširana knjižica bo stala „Ekonom“ krog 1 K ter jo bo oddajal najbrže po lastni ceni. Krajevni odbori jih dobijo, če jih naroče, lahko po pošti ali pa v pisarni „Ekonom“ v Ljubljani, Sodna ulica št. 3.

Račune naj naročniki plačujejo ali osebno v gotovini v pisarni „Ekonom“, ali pa po poštni nakaznici, ne po položnici. Po možnosti naj se plačuje že v novem denarju.

Seno, deteljo, laneno seme, fižol itd. nakupuje „Ekonom“. Ponudbe franko vagon ali Ljubljana na „Ekonom“, Sodna ulica št. 3.

Oglje dobe kovači pri tvrdki Fr. Heinrihar, Škojka Loka po K 150—100 kg, ako pridejo z lastnimi vrecami in vozmi ponj. Knežji gozdni urad Kočevje ga daje za isto ceno, ako se dostavijo vreče in plača naprej, franko vagon.

S cementom je velik križ. Nekateri tvornice ne obratujejo, druge pa novih naročil ne sprejemajo, češ, da imajo že starih preveč. Tozadevno akcijo bo treba, da vzam7 vlada v roke, ker v tej stroki očividno nekaj ni v redu.

Cene otrobov so znatno poskočile. Na ljubljanskem trgu so po K 2-80, „Ekonom“ jih oddaja, dokler je zaloga, po K 2-30.

Dobavo semen jarega žita in krompirja bo glasom objave žitnega zavoda eskrbello ministrstvo samo, v Slovenijo ga bo zvozil žitni zavod. Slovenska kmetijska družba ga bo pa razdelila med kmetovalce. Vsled tega naj se vsi naši somišljeniki vpišejo kot udje v Slovensko kmetijsko družbo pri svojih podružnicah, kjer pa podružnice ni, naj jo nemudoma ustanove. Tozadevna navodila dobe pri tajništvu Slovenske kmetijske družbe same, ali pa pri tajništvu SKS. Le na ta način se bo kot se kaže prišlo do cenenege semenskega žita in krompirja.

Uvoz ali izvoz.

(Piše uradnik — kmetijski prijatelj.)

Pred vojno se je mnogo razpravljalo o aktivni in pasivni trgovski bilanci države ter se je po tej sklepalo o njenem blagostanju. Vsaka država je podpirala z vsemi mogočimi sredstvi (izvozne nagrade, nižji železniški tarifi itd.) izvoz svojega blaga v inozemstvo, da tako povzdigne produkcijo v lastni državi, nasprotno je pa štivila svojo industrijo z raznimi uvoznimi carinami itd. Med vojno je bil ves trgovski promet ustavljen in omejen samo na nasprotne skupine. Ko je bilo sklenjeno premirje in so nastopile deloma urejene razmere, se je začela divja gonja na trgovskem trgu. V vseh vojskujočih se državah se je po štiriletnem bojevanju vsled ustavitve prometa težko občutilo pomanjkanje sirovin in drugih izdelkov. Vse, kar se je moralo toliko let pogrešati, se je hotelo nadomestiti v najkrajšem času. Pri tej razvijajoči se mednarodni trgovini je pa igrala valuta najvažnejšo vlogo. Države, katerih valuta je bila malovredna, so bile v kratkem preplavljene s kupci iz držav s takoimenovano zdravo valuto in začelo se je divje pokupovanje vsega razpoložljivega blaga. To se opaža v Nemčiji, Nemški Avstriji, na Češkem in tudi pri nas. Ti trgovci in netrgovci so z „zdravo valuto“ pokupili po naravnost smešnih cenah vse, kar je bilo na razpolago in so delali seveda pri tem dobre kupčije, kajti v državah z „zdravo valuto“ vlada ista in dostikrat še večja draginja. Posamezne prizadete države se v prvem momentu niso zavedale nevarnosti, ki jim grozi, in so izvoz še podpirale. Češka republika je vzlic mnogim protestom dalekovidnejših trgovskih politikov ugodila zahtevam raznih izvoznikov ter vpeljala za gotovo blago še znižane izvozne tarife na železnicah. Nemška Avstrija je podpirala izvoz z vsemi inogočimi sredstvi ter skušala pridobiti „zdravo valuto“ za nakup živil, prodajala umetnine, efekte iz zasebne lastnine itd.; začel se je sploh izvoz v veliki meri, kar je privedlo državo na rob propada tako, da mora prositi milosti pri antanti. Naravna posledica temu je bil še večji padec kronske veljave, ki ni samo posledica tega, da je država preplavljena z denarnim papirjem, ampak je tudi jasen izraz nezaupanja tujine v vse finančno gospodarstvo države, katero je pa še najbolj povečalo dejstvo, da je Nemška Avstrija dala svoje narodno premoženje na boben in je postala s tem še revnejša, kakor je bila po izgubljeni vojni.

Poudariti pa moramo, da je bila prva, ki je opazila to veliko nevarnost za naše premoženje, — ravno naša država in je kot prva vpeljala precej visoko izvozno carino. Vsled nizkega kurza krone so nakupovali tuji trgovci naše blago s takoimenovano zdravo valuto direktno po smešnih cenah, med tem ko so ga v inozemstvu prodajali za visoke cene v isti valuti. Nizki kurz krone je imel isti vpliv, kakor prej izvozne premije, samo s to razliko, da je bil ravno vsled njega onemogočen skoraj vsak uvoz. Inozemski trgovci so s tem dobivali za smešno ceno naše narodno premoženje in sadove našega dela. Neodpušljivo pa je pri tem dejstvu zadržanje naše vlade, in naj si bo prejšnje ali sedanje, ker je dopustila, oziroma podpirala, da je padel kurz naše krone tako nizko. Danes se kurz krone in drugega denarja ne ravna več po tem, koliko je pokritja v zlatu, temveč je odvisen od ponudbe in nakupa. Naša vlada ni v tem oziru popolnoma nič storila, trpela je mirno, da se je pri nas kupovalo in plačevalo z vsakim drugim denarjem,

samo krona ni imela veljave. Naših kron, ki so bile tako na mojstrski način žigovane, je bilo na vseh zunanjih denarnih tržiščih na razpolago, kolikor je kdo hotel, sklepale so se znamenite kompenzacijske pogodbe, v katerih se krona uničuje, podpira pa tuja valuta. S temi ukrepi je državna gospodarska politika krono uničevala in nam prizadejala ogromno škodo na našem gospodarstvu. Priznati pa moramo vladi, da je znala vsaj ta položaj uporabiti v to, da nas je z visokimi izvoznimi carinami očuvala pred popolnim polomom in pridobila državi velik in bogat vir dohodkov.

To veliko nevarnost so opazile tudi druge države. Kurz češke krone je v zadnjem času zelo padel in vrše se priprave, da se izvozne tarife ukinejo in s primernimi protisredstvi omeji pogubonosno izvažanje narodnega premoženja.

V Nemčiji, katero so preplavili zlasti Francozi in Angleži, ki kupujejo vse, kar je na razpolago, se vrše pogajanja, da se ukrene vse potrebno, da se njihovi pridelki ne izvažajo za smešno nizko ceno v inozemstvo. Hoteli so vpejljati izvozno carino, toda po zadnjih vesteh so to vsled pritiska antante opustili in se bodo regulirale cene v primeri s tujo valuto.

Povsod se vidi jasno stremljenje po tem, da se podraži izvoz in s tem onemogoči izropanje države, katere denar manj velja, kakor druge. Našo valuto zamore regulirati samo velika produkcija v državi — in ker je naša država danes agrarna — v prvi vrsti z veliko produkcijo kmetijskih pridelkov in s pametno gospodarsko politiko vlade. Naše narodno premoženje moramo čuvati in ga ne dati na svetovni boben. Ni pa ležeče samo na vladi, da organizira izvoz našega blaga in da vodi pametno gospodarsko politiko, tudi sleherni državljani bi se moral tega zavedati in vlado pri tem delu podpirati.

Med našo industrijo bo treba živahno delovati na to, da se prilagodi bolj potrebam naše države. Skrbeti nam je za to, da kolikor mogoče malo stvari uvažamo iz tujine, tem več pa skrbeti za lastno produkcijo, da bo izvoz večji. Ker dosedaj še ni pregleda, kaj naša država potrebuje, mora sleherni računati z gotovim rizikom, ki je pa z ozirom na mogoč izvoz majhen. Začeti pa moramo tukaj s tem delom, ako hočemo preprečiti preplavo naše države s tujimi polufabrikati in fabrikati ter s tem preprečiti, da se potisne naša industrija na drugo ali tretje mesto. Ne smemo nikdar dopustiti, da bi postala naša država nekaka kolonija tujih držav.

Vsa naša industrija in vsa naša trgovina sta uravnani po stari Avstriji, kjer se nahaja še danes mnogo središč industrijskih podjetij. Nastal je pa sedaj spor med smerjo naše zunanje politike in med to orientacijo, ki je provzročil mnogo razburjenja in tudi mnogo škode naši industriji in trgovini. To nasprotje izenačiti je naloga naše zunanje trgovske politike, naloga, ki nikakor ni lahka, premislimo li, da pomeni prelom sedanje politike izgubo velikih posredovalšč in nakupnih središč. Vsaka nova orientacija pomeni iskanje novih trgovskih stikov in vsaka taka sprememba je vedno v zvezi z izgubami.

Vsa navedena dejstva bo treba zlasti vpoštovati pri naši carinski in izvojni politiki, ki bo za nas kmete največjega pomena. Vedno in vedno pa moramo poudarjati, da moramo skrbeti za veliko večje proizvodnjo v naši državi, da bo izvoz večji, kakor uvoz. Potem je bodočnost naša!

Ljubezen do domače grude.

(Franc Zihel.)

Moj dobri in blagi rajni oče je podedoval po svojem očetu majhno hišico brez vsake zemlje in živine. Zivo se še sponunjam, kako je moj oče hrepenel po zemlji in dano mu je bilo, da si je s svojo neprimerno pridnostjo in štedljivostjo polagoma toliko sveta pridobil, da je mogel sebe in svojo družinico skromno, a pošteno preživeti. Koliko veselja je bilo v hiši, ko je oče kupil prvo njivo, še več pa skrbi, kako in kdaj jo bo plačal. Skozi več let je hodil moj oče čez zimo v Slavonijo slamo rezat, odkoder je prinesel vsako pomlad nekaj težko prihranjenih goldinarčkov domov. Posrečilo se mu je, da je dolg za prvo njivo poplačal. Pa to očetu ni zadostovalo. Hodil je še naprej v Slavonijo slamo rezat tako

Kako skrbi gospoda za vinogradnike.

Zadnji „Kmetovalec“ prinaša razglas kmetijske družbe glede oddaje galice vinogradnikom v letošnjem letu. Ta razglas nam zopet priča, kaka prijateljica kmeta, zlasti pa našega malega vinogradnika, je tista gospoda, ki si je izvolila na zadnjem občnem zboru kmetijske družbe nekoga gorenjskega čevljarja za svojega predsednika. Med to gospodo seveda ni niti enega pravega vinogradnika, vsaj tega tudi treba ni, kajti ona sama vse zadosti dobro razume, najbolje pa gorenjski čevljar.

V razglasu pravijo najprvo, da je letos galice sploh malo na razpolago in da jo dobe vinogradniki kvečjemu le po 20 kilogramov na oral vinograda. To je res premalo, zlasti ako bo leto mokro, in ker ni tudi nič drugih nadomestilnih sredstev na razpolago. Zakaj ne pove, zakaj se ni potrudila, da bi se galica izdelovala pri nas. Samo Slovenija bo morala dati za tujo galico nad osem milijonov kron, cela država pa nad 700 milijonov kron.

Dalje pravi razglas, da dobe galico zanesljivo le udje Kmetijske družbe in neudje le potem, če bo kaj galice preostajalo.

Prav je, da hoče Kmetijska družba prisiliti večje posestnike-kmetovalce, da postanejo udje Kmetijske družbe, kajti vsak zaveden kmet bi tudi moral biti ud Kmetijske družbe. Tudi to je prav, da se udom nudi nekaj ugodnosti pred neudi. Nikakor pa ne sme biti ta ugodnost neprimerno velika in zlasti ne na škodo malega posestnika, ki morda res težko utrpi teh 16 kron udnine na leto. In takih revežev imamo zlasti med vinogradniki na Dolenjskem veliko število. Imamo na stotine malih vinogradnikov, ki poleg svoje borne kajžice, koščka vinograda ali kake male njivice, nima drugega, kot kopico lačnih otrok. Ali je prav, da hoče Kmetijska družba, ki je v vojnem času ravno pri galici zaluzila težke stotisočake, iztisniti takim revežem še zadnjih par kron za udnino? Ali ni galica po 12 kron za kilogram že zadosti draga, treba je revežu pogroziti, da je sploh ne dobi, če ne postane ud? Gospodje, to ni ne demokratsko, ne socialno! Ali hočete te male ljudi uničiti in vinograde zatreti. Čuditi se vam ni. Vsaj ne poznate razmer in nimate ne zmisla ne ljubezni za vinogradnika. Kolikokrat ste že v svojih listih pisali, da je vinogradništvo Dolenjcem le na škodo in je celo neki Vaš mož tik pred vojsko v listih priporočal, naj vinogradniki trte posekajo in posadijo h kolom fižol. Res zelo koristen svet ljudstvu od „poklicanega veččaka“.

Zahtevamo, da vlada, ki je dala Kmetijski družbi nekaj monopol za preskrbo vinogradnikov z modro galico, ne pusti teh par gospodov, ki sedijo v družbenem odboru, delati v tem oziru kar hočejo in zlasti ne diktirati poljubne cene za galico.

Zahtevamo, da se galica pravično razdeli, to je po površini vinogradov, brez ozira na to, ali je kdo ud Kmetijske družbe ali ne in brez ozira na politično prepričanje vinogradnika. Mali vinogradniki, ki nimajo nad en oral vinograda in živijo poglavitno od dohodkov iz vinogradov, naj dobijo galico po isti ceni kot udje Kmetijske družbe. Ta cena naj bo kolikor mogoče nizka brez nepotrebnega dobičkolovstva od strani družbe ali posameznih podružnic, kajti namen Kmetijske družbe ne sme biti samo zbiranje stotisočakov, ampak mora v prvi vrsti skrbeti za strokovni napredek kmetijstva. Večji vino-

gradniki, ki ne žive samo od dohodkov iz vinogradov, naj plačajo nekaj višjo ceno kot neudje, kajti njih dolžnost bi bila, da bi itak že bili udje Kmetijske družbe.

Ker je galice premalo na razpolago, poskrbi naj se za zanesljiva nadomestila za isto, tako da se jih vinogradniki v slučaju potrebe lahko poslužujejo in da niso prisiljeni pustiti svoje vinograde uničiti od paleža.

Naj bi se tudi naš „Ekonom“ začel pečati z dobavljanjem takih sredstev. V prihodnjem letu bi nam menda sploh lahko preskrbel tudi galico.

Zanimivo je, da so po župniščih že prej vedeli za pogoje, pod katerimi se bode letos oddajala galica in da so dobili v župniščih nabiralne pole za galico, gotovo samo zato, da bodo nabirali poleg naročil za galico zlasti take ude Kmetijske družbe, ki bodo volili le „gospoda“ in njegove kimovce, tako da ne izgubijo „gospodje“ Kmetijsko družbo iz rok, kjer tako vneto delujejo za kmečko stvar. Vse naše somišljenike pozivljamo tedaj tudi pri tej priliki: pristopajte h Kmetijski družbi in skrbite, da bo res kmetijska in ne gosposka.

Gospodarstvo in gospodinjstvo.

(Tržne cene) so bile zadnje dni sledeče: pšenica K 5-70, bela moka K 9, ječmen K 4-80, ješprenj K 6-50, koruza K 4, proso K 4, pšeno K 6-50, oves K 3-50, otrobi K 2-10, fižol K 5-50, krompir K 3-20, kislo zelje K 3, kislja repa K 2-40; goveja živina (živa teža) krave K 9 do K 12, voli K 10 do K 14, prasiči K 18 do K 24; špecerijsko blago: sol K 3, vžigalce 50 do 60 v za škatljico, petrolej K 9, riž K 33, olje K 64 liter; drva: mehka K 110, trda K 130 za m³.

(Slaba bodočnost za našo denarno vrednost) se kaže v tem, da je za finančnega ministra imenovan najhujši nasprotnik naše krone Velizar Jankovič. Soodgovornost bo nosil dr. Korosec s tovariši, ki je stopil brezpogojno z radikali v ministristvo.

(Izvoz surovih kož iz naše države) je sedaj prost, zato se bo zopet razpaslo verižništvo, a blaga bo zmanjkalo. Ljubljanska trgovska zbornica je ponovno prosila trgovsko ministristvo, naj se izvoz zabrani, dokler ne bodo krite potrebe doma.

(Cena sladkorju.) V bodoče se bo uvažal k nam sladkor v prosti trgovini, največ iz Amerike. Kmalu dobimo preko Trsta 40 vagonov takega sladkorja, ki pa bo veljal 35 do 40 kron kilogram.

(Tobak se zopet podražil.) Z 20. t. m. so se tobačni izdelki podražili za 10 do 20 %. Domači tobak za pipo velja 80 v.

(Klanje brejih krav, svinj in ovac) je prepovedano. Istotako se ne smejo klati teleta do 2½ leta stara.

(Za povzdigo vinogradništva) je dovolilo poljedelsko ministristvo štiri milijone kron kredita.

(Plovba po Savi.) Ministristvo naglo izdeluje načrt, da se priredi Sava za plovbo z tadjami.

(130 milijonov dinarjev) je dovolil ministristki svet oropanim srbskim in črnogorskim kmetom. Iz te vsote se bo nakupilo v prvi vrsti kmetijsko orodje in vprežna živina.

(Sejmi v Prekmurju) so za živino zopet odprti. Svinjski sejem se vrši vsak torek v Dolenji Lendavi, vsak četrtek v Turnišču in vsako soboto v Murski Soboti. Govejci sejmi so: v Do-

dolgo, da je neko pomlad kar dva konjička s seboj prignal, s katerima smo potem našo „veliko“ kmetijo obdelovali. V veri največje sreče živeč, smo postali pri hiši vsi še bolj marljivi in štedljivi in smo si nabavili v teku desetih let majhno, a lepo domačijo s potrebno živino in s potrebnim orodjem. Vsi pri hiši smo neumorno delali in varčevali ter Boga hvalili za srečo, ki nam je bila s pridobitvijo zemlje in domačije dana. Sveti sta nam bili zemljica in domačija in bali smo se za nju kakor za svoje oko. Vsak pogovor se je sukal okoli njiv, travnikov, gozda in živine. Pri vsaki jedi in drugi taki priliki smo se razgovarjali, kako in kaj bi se dalo pri gospodarstvu izboljšati, kaj odpraviti in kaj napraviti. Vsak večer smo se skupno pomenili, kaj bo treba naslednji dan delati in kdo bo to ali ono delo izvršil. Nikdar si nismo

česa bolj želeli, kakor v miru na svoji zemlji delati in se pri delu naravne lepote veseliti.

Ljubili smo zemljo in domačijo, kakor zamorejo le starši ljubiti svoje otroke in otroci svoje starše. Niti na misel nam ni prišlo, da bi bilo preveč dela in trpljenja, še manj pa — zdelo bi se nam to največje hudodelstvo —, da bi se od zemlje kaj odprodalo.

Tako delajmo tudi mi, dragi kmetje, bajtarji in drugi majhni posestniki! Oklenimo se svojih domačij s še večjim veseljem, obdelujmo svojo zemljo še pridneje, oprimo se vseh novosti, ki so v prid že izčrpani zemlji in nam! Bodimo varčni, ljubimo svoje domove in sveta naj nam bo naša domača gruda, sveta nam bodita naš slovenski jezik in naš slovenski rod!

brovniku drugi dan po prazniku Sv. Rešnjega telesa in dne 25. julija; v Beltincih dne 20. januarja, dne 24. februarja, dne 25. aprila, dne 27. junija, dne 14. julija, dne 5. novembra; v Turnišču: cvetni četrtek, ponedeljek po beli nedelji, četrtek pred Binkošti, dne 13. junija, dne 3. avgusta, četrtek pred malo mašo, in dne 4. oktobra; v Črešnovcih: dne 4. maja in dne 14. septembra; v Bogojini: dne 19. maja in dne 4. septembra; v Križovcih: dne 16. aprila in dne 4. junija; v Hodošu: na Sv. Treh kraljev dan in na sv. Katarino; v Puconcih: dne 28. maja, dne 10. julija, dne 10. septembra in dne 10. novembra; v Rakičanu: dne 26. marca, torek pred Binkošti, dne 2. julija, dne 16. avgusta in dne 8. oktobra; v Murski Soboti vsak prvi ponedeljek vsakega meseca, prvi bo dne 1. marca. Priporočamo kmetovalcem, da si ogledajo te sejme, ki bodo splošno dobro obiskani, ker je v Prekmurju mnogo lepe živine.

(Živež za Madžare) namerava angleška komisija nabaviti v prvi vrsti iz Jugoslavije, med drugim 3000 ton žita, 1000 ton masti in 500 vagonov klavne živine.

(Tudi na Madžarskem bodo žigosali denar) in pri tem odtegnili za državo polovico.

V razvedrilo.

(Drug drugega sta učila.) Ko je bil slavni angleški pisatelj Lavrence Sterne župnik v Suttonu, mu je njegov prijatelj pošiljal večkrat divjačino v dar. Imel pa je Sterne to navado, da je vselej pozabil dati človeku, ki mu je omenjene stvari donasal, kako napitnino. To pa je slazelo jezilo. Sklenil je tedaj sam pri sebi, da se bo pri prvi priliki nad pisateljem znošil. Ko je nekega dne zopet prinesel dar pisatelju, je planil naravnost, ne da bi potrkal, v sobo, in zagnal prinešeno jerebico na mizo in mrmral nekaj sam s seboj, česar pisatelj ni mogel razumeti. Pisatelj ga je začudeno pogledal in mu rekel: „Veš kaj, dragi prijatelj, tega surovega obnašanja ti pa tvoj gospod vendar ni naročil. Ali ne veš, kaj se spodobi poštenemu človeku, če pride v tujo hišo? Pojdi in vsedi se tukaj na moj stol, kakor da sem to jaz! Jaz ti pa pokažem, kako se moraš obnašati, če kam prideš“. Nato je šel Sterne pred vrata in prav rahlo potrkal. „Le noter!“ je zavpil sel. Ponižno se klanjaje, je prišel Sterne v sobo in izročil slu jerebico, rekoč: „Gospod se vam prav lepo priporočajo in so vam poslali tole malenkost. Da vam dobro

tekne!“ „Le počakaj“, misli sel sam pri sebi, „sedaj te imam pa jaz v pesteh“. Komaj je Sterne končal, vstal je sel prav prijazno in rekel: „Dobremu gospodu se prav lepo zahvaljujem in tu — seže v žep kot bi hotel denar vzeti iz njega — pa je nekaj malega za vas, da si privoščite kupico vina“. Ko je Sterne to slišal, se je na vse grlo zasmejal ob tej pametni misli, segel v žep in dal slu primerno napitnino. — Pravijo, da se potem nista več pritoževala drug čez drugega.

(Brihten rekrut). Castnik je vprašal novince, koliko je star. Novinec: „Enoin dvajset let. Toda bil bi že 22 let star, če ne bi bil eno leto bolan.“

(Kmet in gospa na plesu.) Na kmetski ples je prišla bogata gospa v lepi in dolgi obleki. Med plesom ji je stopil po nesreči kmetski plesalec na vlečko. Gospa se srdito zadere: „Vol, ah nimate oči?“ — Kmet ji mirno odgovori: „Oprostite, nisem vedel, da ima krava tako dolg rep!“

(Sredstvo zoper stenice.) Ako hočeš, da te stenice v postelji ne bodo žrle, namaži vso posteljo s terpentinom in pojdi na seno spat.

(Odpomoč zoper črve.) Da se v šunkah in slanem mesu čez leto ne zarede črvi, je najbolje, če vse pred poletjem poješ.

Mali oglasi.

Kupim vezan kozolec

(«topler»), nov ali star, dobro obranjen. Ponudbe s ceno na »Gospodar« pošto ležeče Metlika.

Kmetje!

Ako imate kaj na prodaj, ako hočete kaj kupiti, ali česa iščete, priobčujte v našem listu. Velikost pričujočega poziva stane za »Male oglase« 12 K, polovica tega prostora 6 K. Najmanjši oglas 4 K. Denar pošiljajte vedno naprej!

A VIII 717/18/26.

Dražbeni oklic.

Dne 9. marca 1920. ob desetih dopoldne se bo vršila prostovoljna sodna javna dražba parcele št. 492 (njiva in travnik) od zemljišča umrlega Franceta Studna iz Tacna št. 23 na lieu mesta.

Dražbeni pogoji: pri okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 33.

Okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek VIII., dne 19. svečana 1920.

Cevlji domačega izdelka

d preprostih do najhnejših

se dabo po naju zju dnevnih cenah pri Antonu Mrkunu v Ljubljani, Kolođvorska ulica št. 41.

Hlode (krlje),

deske in trame iz mehkega in trdega lesa, in sicer vsako množino, kupi po najvišji ceni družba „Impex“ v Ljubljani, Krekov trg št. 10.

LES. Kupim hrastove, bukove in smrekove hlode za žago. Ponudbe s ceno na naslov: IVAN ŠIŠKA, tovarna parket in parna žaga v Ljubljani, Metelkova ulica št. 4.

Na prodaj je

dobro ohranjena (mannhelmska) mlattilnica s tresilcem za slamo, a pogonom na gepelj. Josip Černe v Zgornji Šiški št. 39.

SVETLA

tehnika — elektrotehnika

baterije, žarnice, namizne, stropne, stenske in karbidne svetiljke vseh velikosti po najnižjih dnevnih cenah:

J. Pogačar v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

Delniška družba

„EKONOM“

vabi na podpis delnic. Za enkrat se jih izda 10.000 komadov po K 200.—, torej za 2 milijona. Vsakdo jamči le z delnico in nič več. Vsak delničar ima en glas. Sredi marca se vrši ustanovni občni zbor, na katerem bodo delničarji kot sogospodarji družbe izvolili vodstvo vsega podjetja. Naj ne bo zavedne slovenske hiše, v kateri bi ne bilo delnice podjetja našega kmeta, delniške družbe „EKONOMA“.

Pojasnila in položnice za vplačilo daje

pripravljalni odbor „EKONOMA“
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3.